

LEHDISTÖTIEDOTE nro 83/23

Luxemburgissa 24.5.2023

Unionin yleisen tuomioistuimen tuomio asiassa T-451/20 | Meta Platforms Ireland v. komissio

Kilpailu: Meta Platforms Irelandin (Facebook-konserni) kumoamiskanne hakusanoilla yksilöitävien asiakirjojen toimittamista koskevasta komission pyynnöstä hylätään

Unionin yleisen tuomioistuimen mukaan Meta Platforms Ireland ei ole kyennyt osoittamaan, että hakusanoilla yksilöitävien asiakirjojen toimittamista koskevalla pyynnöllä olisi ylitetty se, mikä oli tarpeen, ja ettei arkaluonteisia henkilötietoja olisi suojattu riittävästi käyttämällä virtuaalista datahuonetta

Euroopan komissio epäili Facebook-konsernin toimivan kilpailun vastaisesti käyttäessään tietoja ja ylläpitäessään sosiaalisen median alustansa ja lähetti tämän vuoksi 4.5.2020 tekemällään päätöksellä¹ tietojensaantipyynnön Meta Platforms Ireland Ltd:lle, joka oli aiemmin Facebook Ireland Ltd. Tässä asetuksen N:o 1/2003² 18 artiklan 3 kohdan nojalla tehdyssä päätöksessä Meta Platforms Ireland veloitettiin toimittamaan komissiolle kaikki sellaiset asiakirjat, jotka kolme sen vastuuhenkilöistä oli laatinut tai vastaanottanut päätöksessä mainittuna ajanjaksona ja joihin sisältyi yksi tai useampi liitteissä määritellyistä hakusanoista. Päätöksessä asetettiin pyydettyjen tietojen toimittamatta jättämisen varalta 8 miljoonan euron päivittäinen uhkasakko.³

Kyseisellä 4.5.2020 tehdyllä päätöksellä korvattiin aikaisempi samankaltainen päätös, jossa oli asetettu laajemmat hakukriteerit. Tällä uudella päätöksellä, joka tehtiin komission ja Meta Platforms Irelandin välisten neuvottelujen jälkeen, vähennettiin pyydettyjen asiakirjojen määrää tarkentamalla hakusanoja ja pienentämällä kyseessä olevien vastuuhenkilöiden joukkoa.

Meta Platforms Ireland nosti 15.7.2020 kumoamiskanteen 4.5.2020 tehdystä päätöksestä ja teki samalla välitoimihakemuksen.

Unionin yleisen tuomioistuimen presidentti määräsi välitoimimenettelyssä 29.10.2020 antamallaan määräyksellä⁴ 4.5.2020 tehdyn päätöksen täytäntöönpanon lykättäväksi, kunnes erityinen menettely sellaisten pyydettyjen asiakirjojen toimittamiseksi, joilla ei ole yhteyttä Meta Platforms Irelandin liiketoimintaan ja jotka sisältävät arkaluonteisia henkilötietoja, on otettu käyttöön. Kyseisen määräyksen jälkeen komissio teki uuden päätöksen⁵, jolla

¹ Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1/2003 18 artiklan 3 kohdan ja 24 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaista menettelyä koskeva 4.5.2020 tehty komission päätös C(2020) 3011 final (asia AT.40628 – Facebookin tietokäytännöt).

² [SEUT 101 ja SEUT 102] artiklassa vahvistettujen kilpailusääntöjen täytäntöönpanosta 16.12.2002 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1/2003 (EYVL 2003, L 1, s. 1).

³ Komissio päätti samana päivänä Meta Platforms Ireland Ltd:tä koskevasta asetuksen (EY) N:o 1/2003 18 artiklan 3 kohdan mukaisesta tietojensaantipyynnöstä samanaikaisesti suorittamassaan tutkinnassa, joka koski tiettyjä Marketplace-tuotteeseen liittyviä käytäntöjä. Meta Platforms Ireland Ltd:n kumoamiskanne kyseisestä päätöksestä hylätään unionin yleisen tuomioistuimen samana päivänä antamalla tuomiolla asiassa Meta Platforms Ireland v. komissio ([T-452/20](#)).

⁴ Määräys 29.10.2020, Facebook Ireland v. komissio ([T-451/20 R](#)).

⁵ Komission 11.12.2020 tekemä päätös C(2020) 9231 final.

aikaisempaa päätöstä muutettiin siten, että kyseessä olevat asiakirjat saadaan sisällyttää tutkinnan asiakirja-aineistoon vasta sen jälkeen, kun ne on tutkittu virtuaalisessa datahuoneessa välitoimimääräyksessä täsmennettyjen menettelytapojen mukaisesti.

Meta Platforms Irelandin tarkistettua kumoamiskannettaan kyseisen muutospäätöksen huomioon ottamiseksi unionin yleisen tuomioistuimen laajennettu viides jaosto hylkää kanteen kokonaisuudessaan. Tässä yhteydessä unionin yleinen tuomioistuin arvioi ensimmäistä kertaa asetuksen N:o 1/2003 nojalla tehdyn hakusanoihin perustuvan tietojensaantipyynnön laillisuutta sekä virtuaalisen datahuoneen käyttämisen laillisuutta menettelytapana arkaluonteisia henkilötietoja sisältävien asiakirjojen käsittelemiseksi.

Unionin yleisen tuomioistuimen arviointi asiasta

Meta Platforms Ireland vetosi kumoamiskanteensa tueksi muun muassa siihen, että tietojensaantipyynnössä täsmennettyjen hakusanojen soveltaminen johtaisi väistämättä useiden sellaisten asiakirjojen luettelointiin, joilla ei ole merkitystä komission suorittaman tutkinnan kannalta, ja tämä olisi asetuksen N:o 1/2003 18 artiklassa ilmaistun tarpeellisuusperiaatteen vastaista.

Unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa tältä osin, että asetuksen N:o 1/2003 18 artiklan 1 kohdan mukaan komissio voi pelkällä pyynnöllä tai päätöksellä vaatia yrityksiä toimittamaan ”kaikki tarvittavat tiedot” unionin kilpailusääntöjen noudattamisen valvomiseksi. Tästä seuraa, että komissio voi vaatia vain sellaisten tietojen ilmoittamista, joiden avulla se voi tarkistaa rikkomista koskevat oletamat, joihin sen suorittama tutkinta perustuu. Kun otetaan huomioon komissiolle asetuksella N:o 1/2003 annettu laaja tutkintavalta, tämä tarpeellisuusvaatimus täyttyy, jos komissio voi pyyntönsä esittämispäivänä perustellusti olettaa, että tiedot auttavat sitä selvittämään, onko kilpailusääntöjä rikottu.

Tukeakseen väitteitään, joilla kyseenalaistettiin tarpeellisuusperiaatteen noudattaminen, Meta Platforms Ireland oli riitauttanut eräät tietojensaantipyynnöön sisältyvät hakusanat vedoten samalla siihen, että tämä yksityiskohtainen kritiikki oli ymmärrettävä esimerkkeinä, jotka eivät olleet kattavia vaan joiden tarkoitus oli havainnollistaa sen esittämiä yleisempiä perusteluja. Sen mielestä ei olisi ollut järkevää tai edes mahdollista viitata jokaiseen hakusanaan erikseen.

Unionin yleinen tuomioistuin hylkää kuitenkin tämän lähestymistavan ja katsoo, ettei asetuksen N:o 1/2003 18 artiklassa ilmaistun tarpeellisuusperiaatteen noudattamista ole tässä tapauksessa asianmukaista arvioida kokonaisuutena siinäkään tapauksessa, että se olisi mahdollista. Se seikka, että jotkin hakusanat voivat olla Meta Platforms Irelandin väitteiden mukaisesti liian epätasällisiä, ei nimittäin vaikuta siihen, että muut hakusanat voivat olla riittävän tasällisiä tai kohdennettuja siten, että niiden voidaan todeta olevan omiaan auttamaan komissiota selvittämään, onko kilpailusääntöjä rikottu.

Kun otetaan huomioon unionin toimielinten toimia koskeva laillisuusolettama, unionin yleinen tuomioistuin päätyy näin ollen katsomaan, että tarpeellisuusperiaatteen noudattamisen valvonta voi kohdistua vain Meta Platforms Irelandin yksilöidysti riitauttamiin hakusanoihin. Muiden hakusanojen määrittelyssä on sen sijaan katsottava noudatettua tätä periaatetta.

Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin valvoo vain kanteessa mainittujen hakusanojen laillisuutta todettuaan ensin, että kantajan vastauskirjelmässä ensimmäisen kerran mainittuihin hakusanoihin liittyvät perustelut on jätettävä tutkimatta. Unionin yleinen tuomioistuin katsoo, ettei Meta Platforms Ireland ole kyennyt osoittamaan näitä hakusanoja tarpeellisuusperiaatteen vastaisiksi, ja hylkää perusteettomina tältä osin esitetyt perustelut.

Meta Platforms Ireland vetosi kumoamiskanteensa yhteydessä myös siihen, että 4.5.2020 tehty päätös, sellaisena kuin se on muutettuna (jäljempänä riidanalainen päätös), loukkaa Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 7 artiklassa sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) 8 artiklassa vahvistettua oikeutta yksityiselämän suojaan, koska siinä vaaditaan toimittamaan useita yksityisiä ja asian kannalta merkityksellisiä asiakirjoja.

Unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa tältä osin, että perusoikeuskirjan 7 artiklan mukaan, johon sisältyvät oikeudet vastaavat Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklan 1 kappaleessa taattuja oikeuksia, jokaisella on oikeus siihen, että hänen yksityis- ja perhe-elämäänsä, kotiaan sekä viestejään kunnioitetaan.

Siltä osin kuin on kyse mainitun oikeuden rajoituksista, perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa määrätään, että perusoikeuskirjassa tunnustettujen oikeuksien ja vapauksien käyttämistä voidaan rajoittaa ainoastaan lailla sekä kyseisten oikeuksien ja vapauksien keskeistä sisältöä kunnioittaen. Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti rajoituksia voidaan lisäksi säätää ainoastaan, jos ne ovat välttämättömiä ja vastaavat tosiasiallisesti unionin tunnustamia yleisen edun mukaisia tavoitteita tai tarvetta suojella muiden henkilöiden oikeuksia ja vapauksia.

Unionin yleinen tuomioistuin tutkii näiden täsmennysten mukaisesti, täyttääkö riidanalaisesta päätöksestä aiheutuva perusoikeuskirjan 7 artiklan rajoitus perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa mainitut edellytykset.

Unionin yleinen tuomioistuin toteaa ensin, että asetuksessa N:o 1/2003 annetaan komissiolle toimivalta riidanalaisen päätöksen tekemiseen, joten päätöksestä aiheutuvasta yksityiselämään puuttumisesta säädetään lailla, kyseinen päätös vastaa unionin yleisen edun mukaisia tavoitteita eikä Meta Platforms Ireland ole väittänyt päätöksen loukkaavan yksityisyyden suojan keskeistä sisältöä, minkä jälkeen unionin yleinen tuomioistuin tutkii, rajoitetaanko riidanalaisella päätöksellä tätä oikeutta suhteettomasti.

Unionin yleinen tuomioistuin vahvistaa tältä osin ensinnäkin, että asetuksen N:o 1/2003 18 artiklan 3 kohdan mukainen tietojensaantipyyntö on asianmukainen keino komission tavoittelemien yleisen edun mukaisten päämäärien saavuttamiseksi eli perussopimuksissa määrätyn kilpailua koskevan järjestelmän ylläpitämiseksi.

Siltä osin kuin on toiseksi kyse siitä, ylitetäänkö riidanalaisella päätöksellä se, mikä on tarpeen kyseisten yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi, unionin yleinen tuomioistuin huomauttaa, että 29.10.2020 annetun välimääräpäätöksen jälkeen komissio päätti erityisestä menettelytavasta niiden asiakirjojen käsittelemiseksi, jotka Meta Platforms Irelandin oli toimitettava mutta joilla ei ensi näkemältä ole yhteyttä tämän yrityksen liiketoimintaan ja joihin sisältyy arkaluonteisia henkilötietoja (jäljempänä suojatut asiakirjat).

Suojatut asiakirjat oli kyseisen menettelytavan mukaan toimitettava komissiolle erillisenä sähköisenä tallenteena ja siirrettävä asiakirja-aineistoon sisällytettävien asiakirjojen valitsemista varten virtuaaliseen datahuoneeseen, johon vain rajoitetulla määrällä tutkinnasta vastaavan ryhmän jäseniä on pääsy Meta Platforms Irelandin asianajajien läsnä ollessa. Muutospäätöksessä säädetään myös riitojenratkaisumenettelystä sen varalta, että erimielisyys tietyn asiakirjan luokittelusta jää pysyväksi. Suojatut asiakirjat voidaan kyseisen päätöksen mukaan lisäksi toimittaa komissiolle sellaisessa muodossa, että niistä on poistettu asianomaisten henkilöiden nimet ja kaikki heidän tunnistamisensa mahdollistavat tiedot. Asiakirjat on kuitenkin toimitettava komissiolle täydellisenä versiona, jos komissio pyytää tätä siksi, että se on tarpeen tutkinnan kannalta.

Unionin yleinen tuomioistuin huomauttaa myös, että asiassa ei ole kiistetty, että tiettyihin komission pyytämiin asiakirjoihin sisältyy arkaluonteisia henkilötietoja, jotka saattavat kuulua asetuksen 2016/679⁶ 9 artiklassa ja asetuksen 2018/1725⁷ 10 artiklassa tarkoitettuihin henkilötietoihin ja joiden käsittely on mahdollista vain seuraavien kolmen edellytyksen täytyessä:

- käsittelyllä on oltava unionin oikeuteen perustuva tärkeää yleistä etua koskeva tavoite
- käsittelyn on oltava tarpeen kyseisen yleisen edun toteuttamiseksi
- käsittelyn on oltava oikeasuhteinen tavoitteeseen nähden, siinä on noudatettava keskeisiltä osin oikeutta

⁶ Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta 27.4.2016 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) (EUVL 2016, L 119, s. 1).

⁷ Luonnollisten henkilöiden suojelusta unionin toimielinten, elinten ja laitosten suorittamassa henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta sekä asetuksen (EY) N:o 45/2001 ja päätöksen N:o 1247/2002/EY kumoamisesta 23.10.2018 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1725 (EUVL 2018, L 295, s. 39).

henkilötietojen suojaan ja siinä on säädettävä asianmukaisista ja erityisistä toimenpiteistä rekisteröidyn perusoikeuksien ja etujen suojaamiseksi.

Koska nämä edellytykset ovat merkityksellisiä myös arvioitaessa, täyttyykö perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdan vaatimus, jonka mukaan riidanalainen päätös ei ylitä sitä, mikä on tarpeen sen yleisen edun mukaisen tavoitteen saavuttamiseksi, johon päätöksellä pyritään, unionin yleinen tuomioistuin muistuttaa yhtäältä, että riidanalaisen päätöksen kaltainen tietojensaantipyyntö on asianmukainen toimenpide komission tavoittelemien yleisen edun mukaisten päämäärien saavuttamiseksi (ensimmäinen edellytys), ja toisaalta, että riidanalaisen päätöksen edellyttämä henkilötietojen käsittely on tarpeen sillä tavoitellun tärkeän yleisen edun toteuttamiseksi (toinen edellytys).

Unionin yleinen tuomioistuin arvioi suojattujen asiakirjojen siirtämisessä, tutkimisessa, arvioinnissa ja anonymisoinnissa noudatettaviin menettelytapoihin viitaten, että myös edellä mainittu kolmas edellytys täyttyy nyt käsiteltävässä asiassa.

Vahvistettuaan täten, että siltä osin kuin riidanalaisessa päätöksessä edellytetään menettelytapana virtuaalista datahuonetta, päätös ei ylitä sitä, mikä on tarpeen niiden yleisen edun mukaisten tavoitteiden saavuttamiseksi, joihin päätöksellä pyritään, unionin yleinen tuomioistuin toteaa kolmanneksi, että myöskään tämän menettelytavan epäkohdat eivät ole olleet epäsuhteessa tavoiteltuihin päämääriin.

Kaiken edellä todetun perusteella unionin yleinen tuomioistuin katsoo, että riidanalaisesta päätöksestä johtuva yksityiselämän suojan rajoitus täyttää perusoikeuskirjan 52 artiklan 1 kohdassa mainitut edellytykset, ja hylkää tämän vuoksi perusoikeuskirjan 7 artiklan loukkaamiseen perustuvat väitteet.

Koska muutkin Meta Platforms Irelandin esittämät kanneperusteet ovat perusteettomia, unionin yleinen tuomioistuin hylkää kanteen kokonaisuudessaan.

HUOMAUTUS: Kumoamiskanteella pyritään sellaisten unionin toimielinten toimien kumoamiseen, jotka ovat unionin oikeuden vastaisia. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja yksityiset tahot voivat tietyillä edellytyksillä nostaa kumoamiskanteen unionin tuomioistuimessa tai unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos kanne on perusteltu, toimi kumotaan. Kyseessä olevan toimielimen on korjattava toimen kumoamisesta mahdollisesti aiheutuva oikeudellisesti avoin tilanne.

HUOMAUTUS: Unionin yleisen tuomioistuimen tuomioon tai määräykseen voidaan hakea muutosta oikeuskysymysten osalta valittamalla unionin tuomioistuimeen. Valituksella ei lähtökohtaisesti ole lykkäävää vaikutusta. Jos valitus tutkitaan ja hyväksytään, unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun. Jos asia on ratkaisukelpoinen, unionin tuomioistuin voi itse ratkaista asian lopullisesti. Muussa tapauksessa unionin tuomioistuin palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen, jota sen valituksesta antama ratkaisu sitoo.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin yleistä tuomioistuinta. Tuomio julkaistaan [kokonaisuudessaan](#) CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla [Europe by Satellite](#) -sivustolla. ☎ +32 2 296 4106

Pysykää kuulolla!